

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre . . . . . 6 korona
Félévre . . . . . 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felelős szerkesztő:

BUDAY BARNÁ

az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-út 26. szám. (Köztelek).

Dudits Andor festőművész.

Ujabb időben már nem panaszkodhatunk arról, hogy a festőművészet nem ad magáról életjelt. A szerencsétlen véget érts asztalosinasból lett világhírű magyar festőművész Munkácsy Mihály nyomdokában egész serege haladt a magyar festőknek. Egy nemzedék, amely ma már férfikort ért és sok nélkülözések közt élve szárnypróbálgatással élte át fiatal korát, ma már a külföld elismerését is kivívta a magyar festőművészet részére. Tömegesen képet készítettek pár évtized alatt festőművészeink s a külföldi tárlatokon és képkiallításokon is elismerést szereztek azokkal a magyar névnek. Nem lehet tagadni, hogy úgy az állam, mint főuraink, főpapjaink és képzőművészeti társulataink is anyagi és erkölcsi támogatással segítik művészeinket törekvésükben.

A magyar képzőművészeti társulat, a Nemzeti Szalon nyomában a vidéken is több ily társulat alakult, ami világos jele annak, hogy festőművészeink munkája, fáradozása termékeny talajra

talált. S míg ezelőtt csak két évtizeddel is a magyar festő alig birt vevőt találni festményére, ma már hatalmas táborra növekedett a műpártoló közönség. Nemcsak a képzőművészeti társulat, de maga az állam, a közoktatásügyi kormány is díjakkal, állami érdemekkel tünteti ki érdemes művészeinket évenként s az érdeemesek között van az idén Dudits Andor festőművész is, aki hatalmas, nagyméretű munkán dolgozik újabban. Az országház részére freskóképek festésével bizatott meg. Koronázási jeleneget örökitett meg korhű alakokkal s e nagy képek fogják diszesíteni az új országház falait.

Dudits Andor a hetvenes években Münchenben tanult s azok a magyar művésznövendékek, kik akkor a müncheni festőiskolát járták, nagy nélkülözések, vergődések

útján mind fölküzdötték magukat abba a magasságba, hogy nemcsak itthon, de a külföldön is elismerik a szakemberek a magyar festőművészet nemzeti sajátságait, kiváló eredetiségét.

DUDITS ANDOR.

Mint legmegbízhatóbb és legolcsóbb
magvak beszerzési forrása
ajánlható
cs. és kir. udvari szállító magkereskedése
Mauthner Ödön Budapesten, VI. ker., Andrásy-ut 23. szám.

Elítelt milliomosok.

Olvasóink bizonyára emlékeznek még a pécsi borhamisítási botrányra. Ennek a botránynak hőse »Engel József és fia« pécsi bornagykereskedő cég volt. Kiderült, hogy ez a cég évek hosszú sora óta mesterségesen gyártott bort hozott forgalomba óriási mennyiségben. Csak egyetlen esztendő lefolyása alatt 1250 hektoliter szeszt és 110,000 kilogramm cukrot hozatott vasuton. Ezekből készült a bor az Engelék pinczejében. Az így készített hitvány, egészségtelen pancscsal tönkretette a magyar bor jó hírnevét, megcsalta a fogyasztókat, magának pedig milliókra menő vagyont szerzett.

Hanem ezt a visszaélést a végletekig folytatni még sem lehetett. 1893-ban meghozták a XXIII. törvénycikket, amely a borhamisítókat üldözi és a szőlőtermelőknek védelmet nyújt. Tudtuk, hogy körül vagyunk véve hamisítókkal, kutatni kezdtünk és az Engel cég turpissága csakhamar kipattant. Kétségtelen bizonyítékok szóltak ellene, hogy mesterséges bort csinál. Kétszer mégis kicsuszott a csapdából. Harmadszor 1898-ban csípték meg. Engelék azt hitték, hogy most is megmenekülnek. Mesés összegeket adtak ki vesztegetés céljából és óriási befolyással sikerült kivinniök, hogy a pört javukra intézzék el, egész a belügyminiszterig.

Három év óta folyik ez a harcza a milliósoknak a törvényekkel. Ki lesz a győztes? — kérdeztük és azt hitte már az ország, hogy Engeléknek bántódásuk nem lehet. Ezt remélték az elbizakodott milliomosok is.

Szörnyű csalódás várt rájuk. A belügyminiszter — Széll Kálmán — végre meghozta a várva várt ítéletet. Az ítélet az »Engel József fia« cég két tagját: *Engel Mihályt és ifj. Engel Adolfot 20 napi elzárással, és a legnagyobb fokú pénzbüntetéssel sújtja és több ezer hektoliter boruk elkobzását rendeli el.*

A milliomosok tehát, akik még a közelmúltban a legelőkelőbb körök barátságával dicsekedhettek, most kóterbe kerültek és ezt a szégyent senki többé le nem moshatja róluk. Tisztességtelenül szerzett vagyonukat visszavenni ugyan nem lehet, de elég büntetés az nekik, hogy homlokukra rá van nyomva a hamisítók bélyege, erkölcsileg meghaltak, üzletük tönkre ment.

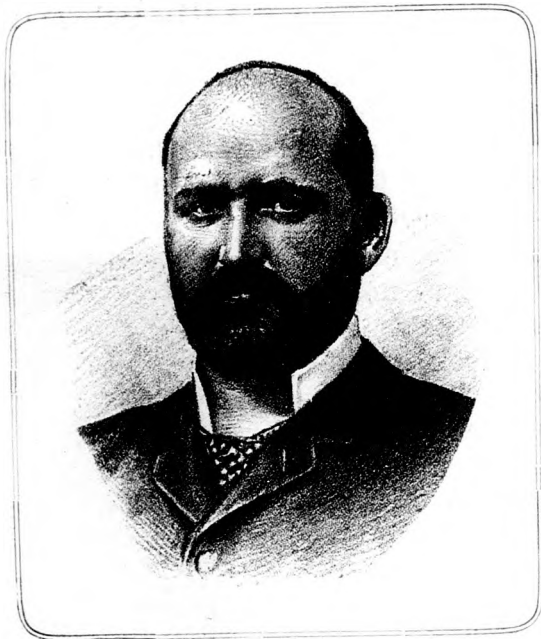
Az ítélet tehát szigorú, de az elítéltek még sem érdemlik meg részvétünket, mert ők sem sajnálták az ország bortermelésének kimondhatatlan károkat okozni. Sőt örülünk ennek a szigorú büntetésnek, remélve, hogy az a nyereszkezőket a borhamisítástól visszariasztani fogja.

És örülünk az ítéletnek azért is, mert ez a

törvény győzelmét hirdeti. Köszönjük a belügyminiszternek, hogy a »jog, törvény, igazság« szellemének érvényt szerzett, midőn a nagyuri hamisítókat rabkenyérre juttatta.

Lukács Béla öngyilkossága.

A mult hétfőn feltűnést keltő öngyilkosság történt a fővárosban. Lukács Béla, volt kereskedelmi miniszter az öngyilkos, kit mint jellemes, becsületes hazafit az egész magyar nemzet tisztelt, szeretett. A párisi világkiállítás magyar kormánybiztosa a Ferencz József-hidról a jégtől zajló Duna hullámai közé ugrott s mire kimentették a sokáig vergődő embert, már halott volt.

LUKÁCS BÉLA.

Lukács Bélát Baross Gábor kereskedelmi miniszterünk alatt államtitkárrá, majd a Baross halála után a köztisztélet a miniszteri székbe emelte. Majd a kormány által bízott meg a párisi magyar kiállítás rendezésével s ezt a feladatát sikerrel oldotta meg, párisi kiállításunkkal az egész világ előtt dicőséget szereztünk. S amikor a kiállítás bezárult, egyes lapok azt irták, hogy a kiállításunk többé került, mint amennyibe kellett volna kerülnie. A kormány fölhitva Lukács kormánybiztost, hogy tisztázza a számadásokat a gyanúsításokkal szemben, ami Lukácsnak sikerült is. De a gyanúsítások elkeserítették, buskomorrá tették a tisztakezü, becsületes Lukácsot, úgy, hogy családja egy a főváros melletti ideggyógyintézetben gyógykezelte, ahonnan a mult hétfőn, valószínűleg az öngyilkosság sötét szándékával bejött Budapestre. A délutáni órákban családjától elbueszott, hogy egy sapkát venni átjön a pesti oldalra és a Ferencz József-hidon elkövette végzetes tettét.

Lukács Béla 1847-ben Zalatnán született, ahol családját, apját, anyját és még hét testvérét meg-

ölték az oláh lázadók. Lukácsot az oláh dajkája mentette meg azáltal, hogy megesküdt, hogy az ő gyermeke. Mikor a zavaros, háborus napok elmúltak, a dajka előállott a gyermekkel, kire egy legyilkolt nagy család vagyona szállott. Ezért a csodás megmeneküléseért egész életét a hazának szentelé, melyet családjának elfolyt vére is áztatott. Ezeket tudva, megérthetjük, hogy miért ütött oly gyógyíthatatlan sebet az önzetlen hazafi szívében a gyalázatos rágalom.

Tanulmányai elvégzése után, mint hirlapíró kezdte pályáját, később képviselő, majd az államvasutak elnök-igazgatója s azután kereskedelemügyi államtitkár Baross Gábor mellett, kinek halála után kereskedelemügyi miniszter lett.

A »Független Ujság« hasábjain most folyó regényben igen szépen le van írva Lukács Béla emlékezete szüleine és a Preszákai dombon meggyilkolt magyarokra, kiknek ő szép emlékkövet emelt.

Temetése esütörtökön délután volt, a budavári lakásából vitték a kerepesi temetőbe örök nyugalomra.

Mi kell az Alföldnek?

Most jelent meg a „Tiszamellékről“ czimű könyv, melyet Vadnay Andor Csongrád vármegye főispánja írt meg, az alföldi munkáskérdésről.

E könyv írója Szentesen öt éven át személyesen érintkezett a munkás néppel s annak vezetőivel, hogy megtudja, hogy tulajdonképpen mi a baja a kis embereknek, s hogy a valódi bajukon miként lehetne segíteni.

Igy tudta meg a munkásvezetőkkel való tárgyalások alkalmából Fekete Nagy Balázs szentesi vezetőtől, hogy mi a három rendbeli égbekiáltó igazságtalanság, melyektől a munkásnép el van keseredve.

Ezek: 1. Az általános szavazati jog és a fokozatos adóhiány s a fogyasztási adó egyenlő mértéke.

2. A munkás-egyletek betiltása a rendőri hatóságok által még a mult kormányrendszer alatt volt felettel sérelmes. Ma már nem létezik, csak az esetben, ha a nemzetközies hazafiatlan keze működik közre.

3. Az alacsony munkabér. Ezek voltak azok a sérelmek, melyeket Fekete Nagy Balázs szentesi vezető elmondott.

És az alacsony munkabér javítása érdekében írta meg Vadnay könyvét. Elmondja, hogy az Alföldön tényleg nincs elegendő munka s így csekély a munkabér. Még pedig azért, mert a Nagy-Alföldön még csak mindig úgy gazdálkodnak, hogy búzát és tengerit termelnek. Már pedig ily gazdasági rendszer mellett nem is lehet elegendő munka. Ez az oka szerinte,

hogy a munkásembernek nincsen elegendő munkája s így kicsiny a munkabér.

Ezen tehát úgy lehetne segíteni, ha az Alföldön áttérnének a belterjes gazdálkodásra. Vagyis mindenféle kerti növények termelésére. Így sokkal több lenne a munka s így megjavulna a munkabér is. E gazdasági rendszerre azonban csak úgy lehetne átmenni, ha az Alföld vízvezető csatornákkal lenne behálózva. Mindenféle mellécsatornákkal kellene ellátni az Alföldet. A nyári nagy hőség nem pusztíthatná el így a termelendő kerti s egyéb növényeket, melyeket csatornák, vagyis vízhiányában most termelni nem lehet.

Hogy ez így meghozná-e a várt eredményt, megerősíteni nem merjük. Mert egymagában nem elegendő termelni; a termelvényhez piac kell. Ha piac hiányában azt nem tudjuk eladni, akkor hiába termelünk.

A mai viszonyok között nem az a baj, hogy nem termelünk eleget, hanem az, hogy amit termelünk, azt nem tudjuk jó árban eladni:

Buzának, bornak, állatnak ára nincs. A földlog tehát, hogy a kormány nyers termények elértéktelenedése ellen küzdjön oly formán, hogy a külföldi nyerstermények beözönlését magas vámokkal nehezítse meg. Hogy pedig a gazda belterjesebbé tehesse gazdálkodását, több állatot tarthasson és buza helyett több ipari növényt termelhesen, evégből *olesó hitelt* kell teremteni a számára.

A Vadnay üdvös terveiből csak úgy várhatunk sikert, ha mindez megtörténik. Mindezek mellett természetesen az Alföld öntözhetővé tétele is nagy érdeke ennek az országnak és őszinte elismerésünk illeti meg Vadnajt, hogy erre a fontos érdekre felhívta az ország figyelmét.

A büszke katonák.

A polgárságnak a katonai szellemmel megint volt egy kis összeütközése. A 46-ik gyalogezred parancsnoksága megtagadta egy segédjegyzőnek — Gábor Imrének — tiszthelyettesé váló kinevezését. Megtagadta azzal az indokolással, hogy egy segédjegyző olyan alacsony állást tölt be, hogy azt tiszti kardbojt nem illetheti meg.

Ez a fura eljárás nagy megütközést keltett a magyar körjegyzői karban. A jegyzők országos egyesülete felterjesztést intézett a honvédelmi miniszterhez, melyben elpanaszolja, hogy mennyire sérti ez a katonai felfogás a jegyzői kart. Hiszen a jegyzőt és segédjegyzőt törvényeink köztisztviselőnek minősítik és megvan az a fizetése is, ami a tiszté váló kineveztetéshez szükséges.

Nincs tehát eltiltva a kardbojt viselésétől és

ELSŐ MAGYAR TEJGAZDASÁGI GÉP- ÉS ESZKÖZ-GYÁR

Fuchs és Schlichter

BUDAPEST,

VI., Angyalföld, Jász-utca 7.

Csakis a hazai ipart pártoljuk. — Kézi és erőhajtású tejgazdasági telepek és szövetkezetek berendezése.

☛ Árjegyzékek, költségvetések, tervek INGYEN és BÉRMENTVE. ☛

nem lehet ahhoz joga semmiféle törvényes alapon működő hatóságnak, hogy a tisztviselői kar alsóbbrendű tagjait kizárja azon jogok élvezetéből, amely jogok egyformán biztosítják az ország törvényei által nagyoknak és kicsinyeknek.

Kiváncsiak vagyunk, mit válaszol erre a felterjesztésre a hadügyminiszter? Itt volna már az ideje, hogy véget vessen a hadseregben uralkodó helytelen nézeteknek.

A tiszt urak általában véve lenézik a polgári foglalkozást s különösen azokat kicsinylik, akiknek működése a szegény nép között folyik le. Pedig ezek az emberek végzik az országban a legnehezebb feladatot. Nagyon lefokozná a tiszt urak önértékét, ha arra gondolnának, hogy nincs az országban talán egyetlen jegyző sem, amelyik a maga értelmi képességénél fogva katonatiszt ne tudna lenni. De igen kevés olyan katonatiszt van, aki képes volna a jegyző sokoldalú s fontos feladatainak betöltésére.

Nemes verseny. *Darányi* földmívelésügyi miniszter az ujesztendő alkalmából 2000 koronával lépett be az Országos mezőgazdasági munkás- és cselédszegélypénztár alapítói sorába. A miniszternek már is nemes versenytársa akadt. A Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület legutóbbi igazgatósági ülésén elhatározta, hogy a legközelebbi rendes évi közgyűlésnek azt fogja javasolni, hogy az intézet szintén lépjen az alapítók sorába 4000 koronával. Kíváncsinos, hogy minél többen karolják fel ezt a nemes intézményt, elsősorban pedig maguk az érdekelt munkások.

Hogy készül a zsemlye?

A mult napok egyikének éjszakáján egy bizottság megvizsgált egy csomó fővárosi pékműhelyt. Az volt a célja a bizottságnak, hogy megtudja, vajjon a vasárnapi munkaszünetet megtartják-e a pékmesterek? A bizottság olyan borzasztó állapotokat tapasztalt egy pár pékműhelyben, amelyenről halvány sejtelmük sincs a jámbor halandóknak, akik arra vannak kárhóztatva, hogy az itt készített süteményeket meg-egyék.

Igy Klemensits műhelye kis terjedelmű pékműhely s olyan piszkos, hogy Abonyi tanácsos már a belépéskor visszahökkent. A teknő, amelyben dagasztanak, rothadt s büzös kovászdarabok választhatók le róla. Az üstből kimerítették egy csésze vizet. A víz olyan fekete volt a piszoktól, mint a tinta s ezt a vizet használják a segédek a süteményekhez. Az egyik széken egy piszkos mozdótálban kiformált sütemények voltak nyers állapotban. Kiderült, hogy kevéssel azelőtt ebben a tálban mosakodtak a péksegédek.

Steiner József műhelyében 11 munkást foglalkoztat, akik naponta átlag 18 órát dolgoznak. A dagasztó-teknő itt is rothadt, piszkos volt; a régi, büzhödt kovászt rajta találta a bizottság. Figyelmeztette a miniszteri tanácsos a péksegédeket, hogy

kötelességük lett volna jelentést tenni ezekről az állapotokról.

— Akkor kidobnak bennünket! — válaszoltak a segédek, pedig ezer pékmunkás van munka nélkül s nehéz állást kapni.

Spolarits György Váczi-körut 40-ik szám alatti műhelyében, piszkos pinczehelyiségben gyártják a süteményeket. A műhelyben szerte félig rothadt dézsákban állt a víz, amelyet a dagasztáshoz használtak a legények. Kiderült, hogy a segédek itt este 9 órától reggel 6-ig és reggel 8-órától délután 5-ig dolgoznak. Szűk kis pinczeszobában hét ágy van egymás mellett; itt nyugosznak a munkában elgyötört emberek.

A bizottság még éjjélkor is folytatja a vizsgálatot, megbotránkozással tapasztalva, hogy milyen kevés figyelemmel vannak egyes pékmesterek a közönség iránt. A rendőrség bizonyára megrendszabályozza majd ezeket a pékmestereket, akik ilyen hallatlan módon visszaélnék a közönség jóhiszeműségével.

A kisiparért.

Abból az alkalomból, hogy egy külföldi cipőgyár Temesvárott állami támogatás mellett nagy cipőgyárat állított fel s azon vidék cipésziparának igen sok kárt okozott, a hazai ipartestületek fölterjesztést intéztek *Hegedüs* kereskedelemügyi miniszterhez, hogy a külföldi vállalkozásokat ne támogassa állami segítséggel, mert ez a segítség megöli a hazai kisipart. A kereskedelemügyi miniszter most válaszolt a fölterjesztésekre a temesvári kamarához intézett leiratában, melyben kifejti, hogy a gyár ipar nem teszi tönkre, nem öli meg a kisipart akkor, hogyha ez is halad a korrallal; térjen át a tömeges termelésre és a géppel való dolgozásra a kisipar is s iparkodjék olcsóbban előállítani termelvényeit. Ha pedig ezt egyedül nem teheti, szövetkezésként, termelő szövetkezeteket alakítson s a cipészipari munkásoknak iparágukban való szakképzettségüket iparkodjék fokozni.

A cipész ipartestületek azon kérését, hogy az államilag segélyezett cipőgyáraknál tiltassék el a kicsinyben való elárusítás és a kismegrendelések elfogadása, szintén nem teljesítheti a kereskedelmi miniszter azon okból, mert a statisztika szerint a cipész iparággal nem foglalkoznak az országban annyian, hogy a lábbeli szükségletet idehaza előállíthatnánk. Hát ez bizony szomorú igazság, hogy népünkben az utóbbi évtizedekben nincs meg az a törekvés, hogy ipari pályára nevelje gyermekeit. Sok-sok iparágunk van, amelylyel foglalkozók száma évről-évre csökken és ez a körülmény aggodalomba ejt. Mert mikor az újabb időben az önálló vámterületre való áttérésben látják némelyek a hazai ipar föllendülését, nem fogják fel azt, hogy önálló, erős, versenyképes ipar el nem képzelhető az ipart üzők szakképzettsége nélkül.

Iparkodjunk tehát ma létező iparágainkat tökéletesíteni, fejleszteni, a szakértelmet növelni, az érdekelteket *szövetkezeti uton* tömöríteni s akkor elkövetkezhetik az az óra, midőn az önálló vámterületre áttérhetünk s függetleníthetjük iparcikkkel való ellátásunkat Ausztriától. Ehhez azonban idő kell és az idő folyamán sok munka, törekedés előre és fejlesztése iparágainknak. Ebben a munkában aztán kötelessége a kormánynak és törvényhozásnak is, hogy az ebbeli törekvéseket elősegítse és megtegyen mindent a kisiparért, amely ma vonaglik, vergődik, éppen azért, mert senki sem törődött vele sok ideig és mint a czipőgyárak kedvezményezése is bizonyítja, maga a kormányzat egyes intézkedéseivel a kisiparnak inkább ártott, mint használt.

Egészséges, versenyképes kisipar megteremtése a mai viszonyok között egyedül a *szövetkezés* útján lehetséges, amint erre a kereskedelmi miniszter is rámutatott az ipartestületekhez intézett leiratában.

Egy boldog asszony.

Stefánia kir. hercegnő és volt trónörökösné, a mult hónapban Budapesten járt és meglátogatta férje rokonait. Az érdekes látogatás igazolja legjobban, hogy a költői lelkületű volt trónörökösné az udvar légköréből nem hozott magával semmit, csak királynői előkelőséget, a mely azonban nem zárja ki a szeretetreméltóságot, egyszerűséget.

Stefánia kir. hercegnő elsöben is férje édes anyját özvegy Lónyay Ödönné, szül. Pázmány Vilma urasszonyt látogatta meg. Lónyayné minden mókát kerülve látogatta meg anyósát, a ki öleléssel várta a fiatal asszonyt. Stefánia szívesen ölelte meg anyósát s rögtön elesattant a két asszonyi ajkon egy első polgári esők, a melyben sokkal kevesebb volt az ildomosság, mint a szeretet. A társalgás francia nyelven folyt le s Stefánia állandóan «kedves mama» megszólítással intézett kérdést anyósához.

Később, Stefánia szóról-szóra ezeket a kijelentéseket tette:

— Nem lehet azt szóban kifejezni, hogy milyen boldog vagyok. Azt csak érezni lehet. És egyetlen igyekezetem, hogy férjemet olyan boldoggá tegyem, a mint megérdemeli.

Majd így szólt:

— Szeretem Magyarországot, annak kedves

vidékeit. A férjem olyan sok szépet beszélt róla, de én magam is tapasztalásból ösmerem.

... Hát ebből a nyilatkozatból is megtudjuk, hogy a boldogság nem jár mindég együtt a koronával.

KÜLFÖLD.

A burok Fokföldön. Mult héten minden nap a burok előnyomulásáról érkeztek újabb és újabb táviratok. Lapunk zártakor az volt az eredmény, hogy a burok egy napi járásnyira vannak Fokvárostól. Hogy mi megérthessük az angolok szorult helyzetét, szükséges egy kis, rövid leírásban a harcztér fekvését tudnunk. Dél-Afrikát három oldalról tenger veszi körül és a partokon angol gyarmatok, angol birtokok fekszenek. Oránsz és Transzvál bur köztársaságok ezek közé az angol gyarmatok közé esnek s így a tengeri közlekedéstől az angol gyarmatok elzárják. Mikor a burokat vissza nyomta a közel háromszáz-ezer főből álló óriási angol sereg, azok visszavonultak Transzvál legészakibb részébe a hegyek közé. Az angol hadsereg utánok nyomulhatott, mert vasut volt a háta mögött le a tengerig. Hat hét óta igen furcsa hadműveletet kezdettek a burok. Lejöttek a hegyek közül és átszöktek az angol csapatavonalon, hogy betörjenek az angol gyarmatokra. Ahol az átszökés nem sikerült, ott megverték elébb az angol tábornokokat, amint az előző számainkban megirtuk és most lent vannak a Fokföldön, melynek főhelye Fokváros és ez a hely Dél-Afrika legtekintélyesebb kikötőhelye. Arról is gondoskodtak a levonuló burok, hogy az angol seregeknek dolgot adjanak. Ott hagyták *De Wett* tábornokot, a híres guerilla vezért, aki szüntelenül zaklatja az angol hadoszlopokat, sőt ágyukat is vett el tőlük. Azalatt a Fokföldre betört burok fölláztatják a rokon hollandusokat, akik szintén megunták az angol fenhatóságot. A vasutakat szétrombolják, hogy az angol csapatok utánok ne rohanhassanak, de legfőképpen, hogy így az angolokat elzárják az élelmezéstől. A lerombolt, széthányt összekötő vasutvonalak által az angoloknak nincs loállományuk, mint a buroknak, az angol hadsereg valóságos csapdába került. Ezekből látható, hogy az angolok levertsége Londonban, Angolország fővárosában nem ok nélkül való. A dél-afrikai háboru pedig, mely több, mint egy éve foly, most a legérdekesebb fordulóponton áll.

Most jelent meg

Rubinek Gyula és Szilassy Zoltán az O. M. G. E. titkárjai szerkesztésében a

Köztelek Zsebnaptár 1901-re.

A „KÖZTELEK ZSEBNAPTÁR“ ezen **hetedik évfolyama** régi köntösében, javított és tetemesen bővített tartalommal bir. A „**Köztelek Zsebnaptár**“ minden más zsebnaptárt nélkülözhetővé tesz.

A „**Köztelek Zsebnaptár**“ ára a „Független Ujság“ előfizetői részére bérmentes küldéssel együtt **3 kor. 50 fill.**

Megrendelhető a „Független Ujság“ kiadóhivatalában, Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek.)

Polgártársak!!

Közelednek a képviselő-választások, mivel nyakára hágtak képviselőink az öt évre szóló mandátumnak. Most hát az a kérdés, hogy

ki a vivát? . . .

Egyet mondok, kettő lesz belőle. Szálljon minden igaz magyar választó polgár önmagába és gondolja meg a dolgot! *Öt esztendő sok idő, én nem helyeselem az öt éves, hanem az egy éves szavazást!* Én csak oda adom a szavazatomat, ahol tudom, hogy a magyar nép javáért, a magyar gazda boldogulhatásáért, mindnyájunk megélhetéseért munkálkodnak. Legyen közöttünk ebben a részben egyetértés, kövessen engem minden jó honpolgár. Ezennel leadom szavazatomat:

Az én jelöltem

a »**Független Ujság**«

éljen!

Egész évre 6 korona, félévre 3 korona.

A »Független Ujság« minden előfizetője

teljesen ingyen

kapja meg a »Szövetkezeti és Gazdasági Évkönyv«-et, melyben hatvanöt szép cikkben van leírva a sok hasznos tudnivaló a szövetkezeti és a gazdasági életből és egyszersmint egy jó naptár is van benne.

Polgártársak!! Ettől okosodik a magyar.

Igazmondó Mihály,

földmives és a »Független Ujság« kortesvezére.

A dalnok jutalma. A napokban mintegy öt budapesti korhelykedő polgártársunk került a főkapitányság elé. Vidám mulatozás után indultak hazafelé éjjel, hangos jókedvükkel vegyülve a vasárnap éjszakájának szokásos lármájába. A Munkás-utca sarkán valami szegény ördöggel találkoztak össze. — Szegény ember vagyok, nagyságos urak, szőlította meg a jókedvű társaságot s alamizsnáért nyújtotta kezét.

— Mi a maga mestersége? tudakolta az egyik a társaságból.

— Színművész vagyok, könyörgöm.

— Ej, ha, és hol művészkedik?

— A Wekerlé-ben voltam kórista, de elküldtek.

— Talán elvesztette a hangját?

— Dehogy vesztettem, most is megvan az kérem.

— Akkor danoljon egyet.

— Itten?

— Itt hát. Álljon oda lámpás alá.

S a szegény kórista, mély rekedt hangon neki kezdett az éneklésnek. A társaság előbb csak hallgatta s aztán vékonyan, vastagon kísérni kezdte a kórista énekét. Az első dal után jött a másik, szomorura vig, a vigra még vidámabb s az éjjeli publikum hamarosan mulatozva vette körül az érdekes csoportot. Talán reggelig is eltart az utcai koncert, ha egy rendőr a kapitányságra nem tereli a kis társaságot.

— Részegek voltunk, kapitány ur védekeztek valamennyien.

Az is büntetendő, ne is védekezzenek intette le őket a kapitány s egyenkint két-két forint büntetést mért rájuk.

— Honnan fizessek én, kérem? sopánkodott a szegény kórista.

— Ülje le, biztatta a kapitány. Két forint, vagy tizenkét órai elzárás; így szól az ítélet.

— Akkor leülöm, legalább megmelegszen addig, határozta el magát a művész s még meg is köszönte a különös kegyet.

Azon t. előfizetőinket, akiknek előfizetése 1900. évi december hó végén lejárt és akik előfizetésüket még ezig meg nem újították, felkérjük, hogy a december hó 15-én küldött postautalvány felhasználásával előfizetésüket beküldeni sziveskedjenek, annál is inkább, mert ezek a t. előfizetők az előfizetésük megújításáig már csak a 4-ik számot kapják.

Véres lakodalom.

Szomorú végű lakodalom volt e hó 6-dikán a fővárosban. Egy egyszerű munkásember tartotta az esküjövét s utána lakomára hívta az ismerőseit, jó barátait. Dragan Tamás kőműveslegény vezette oltárhoz szíve választottját, Wisch Anna munkásleányt, akit már régóta szeretett. A mulatság már délben kezdődött s előbb a bor járta, majd pálinkára tért át a lakodalmas nép s a tüzes ital hamar fejébe szállt az embereknek. Volt a mulatságon egy pár leány is s a szíves házigazda estefelé két szál cigányt hozatott s a fiatalság hamarosan táncra perdült. Egy ideig jártak nagy jó kedvvel. Ott volt a mulatságon Wenchen Ferencz huszesztendő suhancz is, aki nagyban tette a szépet az egyik leánynak. Órák hosszáig tánczolt vele, úgy hogy a többi legények nem férhettek hozzá a csinos leányzóhoz. Ezt nagyon rossz néven vették tőle Buga Ferencz és Vilcesek Antal, szintén fiatal suhanczok s egyszer csak odaszólt neki a Buga gyerek:

— Talán átengedné már a táncosnődet, mert baj lesz a dologból!

— Allok elébe a bajnak! — felelt Wenchen Ferencz nagy hetykén s a következő pillanatban ugy arczul teremtette Bugát, hogy az megtántorodott.

Erre kitört az általános veszekedés. A násznép összegomolyodott s irtózatossá vártak egymásnak az ellenfelek. Alig telt bele egy pár perc, egy halott és három súlyosan sebesült maradt a küzdőtéren. A Wenchen gyereket vagy Buga Ferencz vagy Vilesek Antal ugy fültövön szurta, hogy a szerencsétlen pár pillanat alatt elvérzett és meghalt. Kivüle Kuto Jánost hasba szurták, Hrabov Ferencznek a kezén vágták át az ereket, Tomesik Józsefnek meg a fejébe szurtek egy hatalmasat.

A sok vér és a halott láttára egyszerre kijózanodtak az emberek. Rendőrt hívtak, aki meg a főkapitányságot és a mentőket értesítette a dologról. A mentők hamarosan megérkeztek; a három súlyosan sebesült embernek bekötötték a sebeit és a Rókus-kórházba vitték őket. A halottat ott hagyták. Fél-tizenegyre járt az idő, amikor a főkapitányság a vizsgáló-bizottságot a helyszínre kiküldötte.

A bizottság előtt meglepő látvány tárult. A násznép épségben maradt része ugyanis asztal mellett ült s nagyban lakmározott, míg egy lépéssel odébb, a sarokban hevert a szegény Wenchen Ferencz kihűlő holtteste. Ugy ették a jámborok a puliszkát s itták hozzá a pálinkát, mintha semmi sem történt volna a kis lakásban.

A rendőrség természetesen véget vetett a lakodalomnak s az egész násznépet, vőlegényestől, menyasszonyostól bevitette a főkapitányságra, ahol egész éjszaka vallatták őket. Egyelőre pedig az egész násznép a rendőrség börtönében van a fiatal párral együtt.

A munkakönyvek visszatartása. A kereskedelmi miniszter utasította az iparhatóságokat hogy az 1884. XVII. t.-cz. 106. §-ának abból a rendelkezéséből, mely szerint a munkából kilépéskor az iparos a munkakönyvet a kilépő segédnek átadni tartozik, önként következik, hogy bármily okból szünjék is meg a munkaviszony, a munkaadónak ninesen joga a munkakönyvet visszatartani. Ez alul kivételnek csak akkor van helye, a mikor a munkakönyv hátrahagyásával, a munkájából jogtalanul kilépő segédet vagy gyári munkást az iparhatóság visszahozza és kötelességének teljesítésére szorítja,

Kis Áron püspök lemondása. Kis Áron tiszántuli ev. ref. püspök, főrendiházi tag lemondott a debreczeni ev. ref. egyház tanácsaiban viselt lelkész-elnöki állásáról. Az ősz püspököt hívei szeretnék rábírní szándéka megváltoztatására.

A holt vendég. A nyomorúság mai sötét képeiből egy szemernyi csak az alábbi szomorú eset, melynek a főváros egyik Váci-körúti háza volt szemtanuja. Minap este beállított egy Kondor Imre nevű munkás a Váci-körút 21. számú házának felügyelőjéhez s éjjeli szállást kért. A jólelkű házmester adott neki s a hajléktalan boldogan tért nyugalomra. A vendéget, reggel föl akarták kelteni, de hiába, mert holt ember feküdt az ágyban. Az éjszaka szivszélütés érte.

Szeless Adorján letartóztatása. A múlt vasárnap délután a budapesti államrendőrség letartóztatta Szeless Adorjánt, akit öt évvel ezelőtt a budavári Hentzi-szobor ellen megkísérlett bombamerénnyel gyanúsítottak. Akkor Szeless külföldre szökött, hol öt évig maradt, míg ügye el nem évült s tavaly tért vissza Budapestre. Most állítólag királlysértés és a király ellen tervezett merénylet miatt fogták el, noha Szeless váltig erősíti ártatlanságát és azt állítja, hogy az ellene emelt vád és följelentés bosszu műve. Szeless volt lakásadónói özv. Hadházy Józsefné magánzónő és leánya Rózsá Ilona, jelentették fel a rendőrségnek, mely már átkísérte az ügyészséghez.

Tél. Ujlesztendőre virradólag vastag hóréteg feküdt meg a földet. A hóval együtt beköszöntött az ő hűsége társa, a hideg is. 12—15 fokos hidegben dideregnek az emberek s az istenverte hideghez hozzájárul a munkahiány is; nines kereset s az emberek az erős időjárást még nehezebben állják ki. Az utakat befujta a hó, nagy havazásról érkezik hír az ország minden vidékéről. Legjobb azoknak, akik a kemence enyhádó melege mellett nézhetik az ablakon keresztül azt a téli állapotot.

Adóprés. Marosludasról panaszzolják, hogy ott nagy szigorúsággal hajtják be az adót s a megszorult nép, hogy utolsó jármos jószágát is el ne vegyék, inkább potom áron elvesztegeti a faluzó kereskedőknek a gabonáját. Hát biz ez nagyon szomorú dolog, mert a jegyzők legjobban tudhatnák, hogy mily szűk esztendő volt a tavalyi s bár őket is erősen szorítják felülről az adók behajtására, okosabban tennék, ha a nép szegénységére s az általános keresethiányra utalva figyelmeztetnék felettes hatóságukat, hogy nem ártana, ha egy kissé enyhébben bánnának azzal a rettenetes adópréssal.

Nevető örökösök. Angolország a dúsgazdag emberek hazája, legalább a múlt évben elhunyt angol milliomosok most közzétett végrendeletei ezt bizonyítják. Így: báró Rothschild Adolf ötvennégy millió koronát hagyott örökösöknek, Fostér bányatulajdonos hatvan milliót, Smith bankár negyven milliót, Ismay, világszerte ismert hajótulajdonos harmincz milliót, Knowles gyáros huszonnyolcz milliót, Craig pálinkafőző huszonöt milliót. Nyolcz »szegényebb« milliomos után összesen százhusz milliót kaptak a nevető örökösök; elhalálozott ezenkívül negyven oly angol milliomos, akiknek vagyona egyenkint legalább hat millióra rugott és tíz olyan, akinek több mint két milliója volt. Így tehát a múlt évben majdnem hét-száz millió koronát örököltek.

Megvert népszámlálási biztos. Pedinanáte krassószörénymegyei községben Abinery Lajos h. körjegyzőt és Mayer Ferencz végrehajtót az oláhok véresre verték, mert azt hitték, hogy valami újfajta adót vetnek ki rájuk, pedig ők mint népszámlálási biztosok működtek.

GAZDASÁGI DOLGOK.

Tavaszi esalogató-vetések.

A gazda tömérdek ellenségei között nem kevés kárt szokott okozni az őszi vetésekben a *hesszeni* és *fritt* légy. Az elmúlt évben is nagyon sok panasz merült fel ezek pusztítása folytán s szinte ország-szerte hallani lehetett azokról a nagy károkról a melyet különösen tavasszal a bokrosodó vetésben a hesszeni légy okozott. A közös védekezés volna főleg az, amely gátat vetne úgy a fritt, mint a hesszeni légy garázdálkodásának, állna pedig ez 1. a tarlónak az aratás utáni azonnali leszántásában, mi

által a tarlóban maradt bábok föld alá kerülve elpusztulnak; 2. olyan helyen, ahol a tarlószántás a munkaerő hiánya miatt nehézségekbe ütközik a tarlóégetésből; 3. a késő-őszi vetésből, amikor a legyek rajzása már elmúlt, a kikelt legyek legtöbbször elpusztult, úgy, hogy az ezután kikelő vetésnek semmi bántódása ne legyen; 4. a füves mesgyék, partok, határbarázdák irtása, mert ezek fűfélégyonja rendszeren ideiglenes megszálló-helye a fritt és hesszeni légynek; 5. a tavaszi esalogató-vetésekben.

Ami ez utóbbit illeti, a jövő tavasszal különösen nagy szükség lenne erre, mert a legyek további garázdálkodását az őszi vetésekben ez által meg lehetne akadályozni.

Az őszi búzát, a melyet a hesszeni légy lepett el, kora tavasszal, minden buzatábla szélén egy-két barázda szélességben, tavaszi búzával vessük körül; mihelyt a vetés kikél, a téli álmukból ébredő legyek ebbe mennek bele, ott rakják le petéiket, mert a legyek mindig a legfrissebb vetést szokták felkeresni. A vetés kikélése után egy-két hétre apró, barna tokoeskákat, a hesszeni légy álezait észleljük a buzatövek alján; mihelyt ezekből sokat látunk, a esalogató vetést azonnal alá kell szántanunk, ily módon tömérdek légy kikelését akadályozhatjuk meg, a melyek kikelésük esetén a vetést könnyen tönkre-

tehetnék. A *fritt* légy ellen hasonlóképen alkalmazhatjuk a tavaszi esalogató-vetést, csak hogy itt az ellepített buzatábla szélét a tavaszi buza helyett zabbal vagy árpával vessük körül, mert a fritt légy ezeket jobban szereti a búzánál.

Vajjon fritt vagy hesszeni légy lepte-e meg a vetést, azt könnyen megítélhetjük azok álezáiból. A fritt légy álezái fehérek, míg a hesszeni légy álezái barnák, tehát a meghatározás nem nehéz.

Nagyon ajánlható azon gazdának, kinek vetését a legyek valamelyike meglepte, hogy a tavaszi esalogató-vetések alkalmazását el ne mulassza, mert ezek segítségével vetéseit igen nagy károktól mentheti meg. —gh—

Szép tenyészállatok.

Multkori számunkban a kis-szecesei népies mintagazdaságból mu-

Tenyészállatok a csaba-gerendási mintagazdaságból.

tattunk be két képet, elmondva, hogy mennyit láthat és tanulhat a kisgazda egy ilyen helyen.

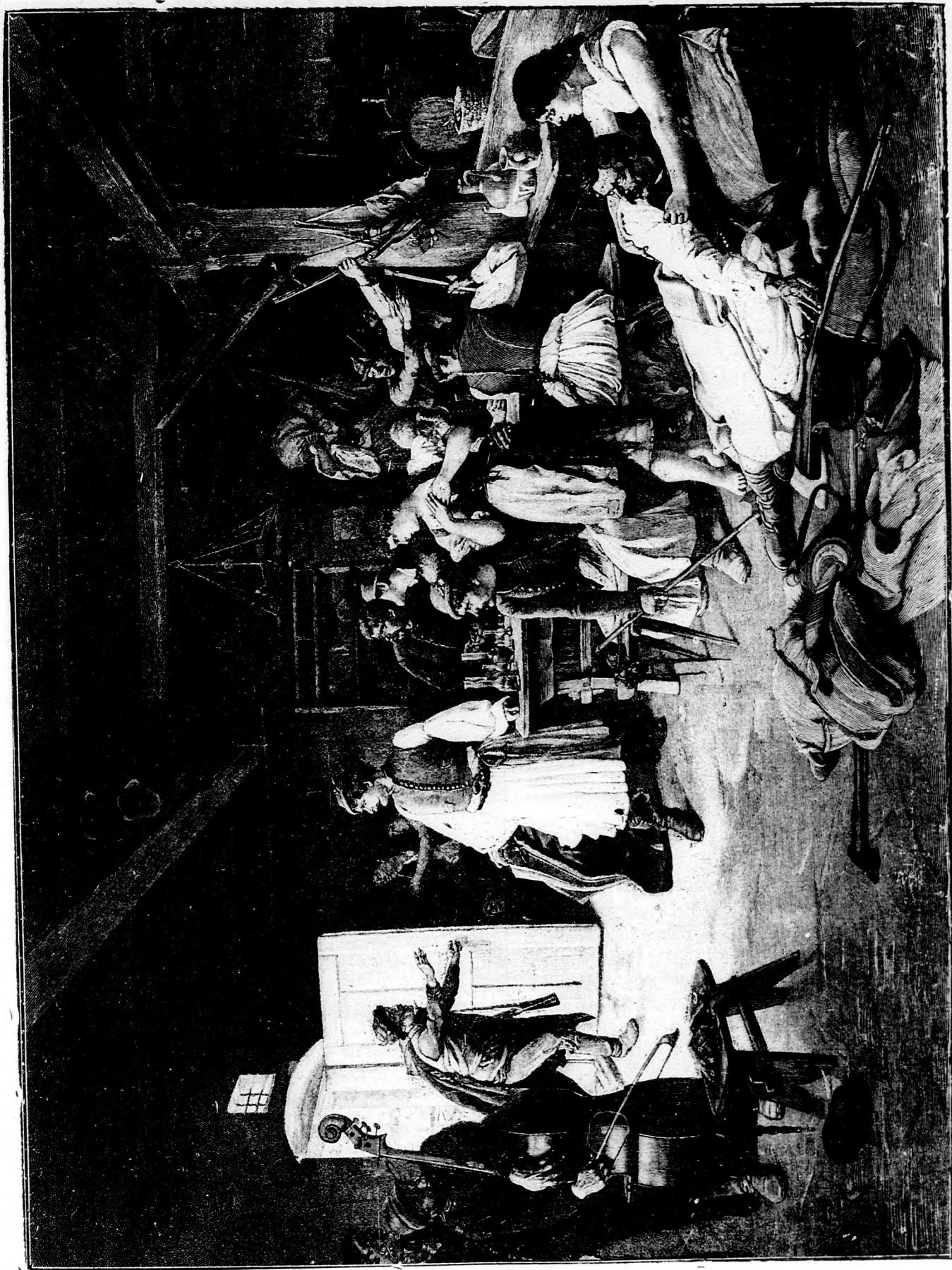
Amennyiben rendelkezésünkre áll, sorra vesszük ezekben a gazdaságoknak a bemutatását. A mellékelt képen a csaba-gerendási mintagazdaságból egy csoport tenyészállatot mutatunk, amely állatok tulajdo-

nosa Máté György csabai (Békésmegye) gazda. — Szolgaember volt, majd kisbérelő, de szorgalmával némi vagyont szerezvén, sógorával társaságban egy 150 (kis) holdas birtokot vett, a melyen egy ideig közösen gazdálkodtak, később osztozkodásra kerülvén a sor, a gerendási birtok Máté Györgynek jutott. 1899-ben határozta el a földmivelésügyi miniszter ur Ó Nagyméltósága, hogy ebből a birtokból mintagazdaságot alakít. Mintaszerűleg szereltette fel gépekkel, állatokkal s ezek közül különösen a szarvasmarhák szépek, a mint ez ábránkon is látható.

A só szerepe a takarmányozásban.

A konyhasó, mint tápszer és mint fűszer egyaránt nevezetes szerepet játszik háziállataink takarmányozásában, illetőleg az állati test táplálásában.

Mivel a só az állati test valamennyi részében, nedveiben kisebb-nagyobb mennyiségben feltalálható, önként érthető, hogy fontos alkotórésze kell, hogy

MIKOR A BETYÁROK MULATNAK.

legyen a takarmánynak, mert a testbe csak a takarmányból, avagy az ivóvizből kerül a só.

Izetlen és még olyan rossz takarmányokból is sokat megetethetünk háziállatainkkal, ha nem sajnálva a sót és a fáradságot, direkt a takarmányt sózzuk meg sósvízzel locsolva, avagy sóval behintve azt. Ily eljárással sok polyvát, töreket lehet értékesíteni és esőverte, kilugozott szénát és szalmát is nagy adagokban etethetünk fel.

Jól tudják azok a gazdák, kiknek sósszénájok terem, hogy azt sohasem kell etetnünk magában, hanem szalmával keverten. Minél több répát fogyasztanak állataink, kevés szénával és szemestakarmánnyal, továbbá minél bővebben tápláljuk azokat, annál inkább kell ügyelni, hogy a szükséges sóadagot megkapják, még pedig lehetőleg naponként. Nem lehet ugyanis helyeselni azt a még ma is általános szokást, hogy hetenként csak egyszer adnak sót az állatoknak és akkor a hét napra számitandó adagot egyszerre nyalatják fel, avagy elsózzák vele a takarmányt. Abból a sok sóból, amit ezen eljárással az állat magába vesz, a legnagyobb rész nagyhamar elhagyja a táplálkozás szervét, a gyomrot, a beleket és így nemesak kárba vész, hanem még betegségeket is idézhet elő a gyomor tulságos izgatása folytán.

A naponkénti sózás a legajánlatosabb, főként azért, mert ezzel jól rendben tarthatjuk az állatok étvágyát, elejét vehetjük a különféle emésztési betegségeknek és a kiszabott takarmányt mintegy az állatokba kényszeríthetjük; ami hizlalás esetén vagy tejgazdaságban nem megvetendő előny.

Azon gazdák, kiknek sok esővert szálas takarmányuk van, szükséges, hogy rendszeresen adják a sót állataiknak, még pedig a normálisnál kissé nagyobb adagokban, mert köztudomású tény, hogy az esőverte takarmányt csak immel-ámmal eszik az állatok és sok izéket hagyva, sokat prédálnak. A bővebb sózás továbbá azért is szükséges, mert az eső a szálas takarmányból a legértékesebb tápláló anyagokat kilugozhatja s ekként tápszegénynyé teszi; ez a takarmány pedig csak abban az esetben fogja az állatokat kellően táplálni, ha nagyon jól megemésztetik.

Egy lónak napjára 5—15 gramm sót számíthatunk, egy szarvasmarhának 10—30 grammot, egy juhnak 2—8 grammot és egy sertésnek szintén annyit.

Vegyesek.

Az üszök folytatási kedvének felébresztése. Gyakran megesik kivált tulságos jól tartott tarka üszöknél, hogy teljességgel nem akarnak folytatni. Ha így áll a dolog, egy pár hétre szűkebb kosztra fogjuk a jószágot, azután adjunk neki naponta egy kevés borba keverve 10 gramm borsot vagy 15 gramm tört paprikát szintén borban s ezen szerektől aztán a jószágnak megjön a folytatási kedve.

MULATTATÓ.

Ezüstlakodalom.

*Tul a Tiszán, nagy Hortobágy mellékén,
Egy kis házba oly örömmel mennék én!*

De sors tőle

Sok időre

*Messze üzött. S bár messze van az a ház,
Gondolatom mégis mindig ott tanyáz!...*

*Kicsi kis ház s nekem mégis oly drága,
Mint királynak palotája, országa.*

Nádfedelű

S oly egyszerű,

*Barátságos, mint az, a ki van benne,
A ki az én szívem-lelkem mindene!*

*Szeretem, sőt áldom azt a kis lakot,
Mert a kedves jó szüleim laknak ott.*

A jó apám!

A jó anyám!

*Az az édes, az a kedves jó szüle,
Kiknél jobbat anya soha nem szüle!*

*S óh, mint örül annak ez a hü kebel,
Hogy most az a két jó lélek ünnepel.*

Csendességben,

Békességben,

*Felidézük sok szép elmúlt napjukat:
Ép ma ülvén ezüstlakodalomukat!*

*Huszonöt év!... mennyi öröm, mennyi bú!...
Mennyi vág nap! s hát még mennyi szomorú!*

De ők tudták,

Mert akarták

*Esküjüket mindenkor megtartani,
Pedig ma már ez oly ritka valami!...*

*S én nektek, mint jó, de szegény fiatalok,
E nagy napon egyebet nem adhatok*

Szeretettel

S tiszteletnél!...

De az Isten pótolja ki rajtatok

S érjétek meg aranylakodalmatok!!!...

Czeglédy Anti.

A „Három királyok“ kenyerere.

A téli szép ünnepek sorozatában minap volt a Vízkereszt, a Három királyok napja. A három királyoké, akik elzarándokoltak a kis Jézus jászolbölcsőjéhez a keleti csillag ragyogásának utmutatása szerint s amig visszatérének országaikba, sok esodálatos dolog történt meg velük.

Minap is, mig hullott a hópehely s a jégtündérek virágokat rajzoltak az ablakokra, felhangzott a vízkeresztjáró gyermekek ajkain az alkalmi ének s benn a falusi házakban, a tanyákon is megcsendült a meseszó, hogy hol jártak, hol nem jártak Gáspár, Menyhárt és Boldizsár?

***

Hol volt, hol nem volt, de hogy volt, az igaz, mert a szentírásban is benne van, volt egyszer három király: Gáspár Menyhárt, és Boldizsár. Ez a három király meghallotta, hogy a Megváltó megszületett, felkerekedtek tehát Bethlehembe, hogy a kis Jézuskát megkeressék. Nem mentek üres kézzel, hanem nehéz, szinarany edényekben vettek balzsamot és tömjént Mária fiának ajándékba.

Amint mennek, mendegélnek, azon veszik magukat észre, hogy a rengeteg vadonban eltévedtek. Sehol járt ut, a faág megtépte testüket, a szél átjárta lelküket, lábuk megrogyott a járástól, karjuk elszibadt az edények sulyától. Már-már azt hitték, hogy a vadonban kell éhen-szomjan meghalniok, midőn egyszerre csak szegényes faluhoz érnek, mely az erdők közepette épült fel.

Másnap virradóra a három király utra készen bucsuzik a favágótól.

— Pénzt nem adhatunk — szól Boldizsár — de kis emléket hagyunk neked, jutalmul vendégszeretetedért.

— Nem pénzért adtam szállást s szivesen látalak benneteket szegény gunyhóban — szól a favágó — de azért kinyújtja tenyerét az ígért ajándék után.

Boldizsár kotorászni kezd zsebében, aztán kivész abból egy sipot, melyet a pásztorok használnak.

— Vedd ezt barátom, ha valami kívánságod léssen, fujj bele s minden óhajod teljesül. Légy ez tán is vendégszerető s ne bizakodjál el gazdaságod tudatában.

Ezzel a három király folytatja útját Betlehem felé.

A Z A K A D Á L Y.

Parányi gunyhó állott a falu végén, alig-alig látható. Falai sárból tapasztva, teteje földből gyurva. Ha megeredt a zápor, bizony megáztak a gunyhó lakói, mert a tetőn át vígan szivárgott be az Isten áldása. De hát: szegény ember vízzel főz, ha nincs palota, jó a gunyhó is, gondolták magukban a királyok és bekopogtak a rozoga ajtón.

— Ki koczog, mi koczog — kiált belülről a szegény favágó, ki öt gyermekével ott lakott a viskóban.

— Szegény, eltévedt utasok vagyunk, jó ember, adj nekünk ennivalót s éjjelre szállást.

— Jaj, ti jó emberek, magamnak is alig jut — szól a favágó, de — ha megelégedtek egy pár főtt krumplival s egy kis korpakenyérrel, szivesen látlak titeket.

A három király nem sokat gondolkozott, bementek a gunyhóba, a szegény favágó megosztja velük szük vacsoráját, átengedi nekik saját fekvőhelyét, hol nemsokára vígan hortyognak, kivéve a kényelemhez szokott Gáspárt, aki rosszul fekszik az óriási termetű Boldizsár s a hatalmas Menyhárt között.

Fanyar arczezal állt a favágó viskója küszöbén s fejesóválva nézte vendégei ajándékát.

— No anyjuk, — szól feleségéhez — kíváncsi vagyok: nem járatnak-e velem bolondot. Jó volna egy fehér czipó, ünnepi kalácscsal, na meg a jó borocskát sem vetném meg. Szólt s ezzel belefúj sipjába. Hát uram Istenem, ily csoda! Egyszerre igazi selyemabreszszal terített asztal terem előtte s azon a legingerlőbb ételek és italok.

— No anyjuk, lesz most lakodalom — kiált a favágó s szünet nélkül fujja tilinkóját. A düledező kunyhó helyén tündéri palota épül, a rongyos ruhák helyett a legfényesebb bársony- s selyemöltönyök fedik családja tagjait. Az istállók márványjászola előtt táltos lovak ropogtatják a legjobb zabot. Minden, mit megkívánt, ezüstedények s kristályserlegek, finom ételek s pazar butorzat, nyomban ott termett. Gazdagsága öröme oly dinom-dánomot csapott, milyen még nem volt a világon s amelyre a környék tekintélyes embereit mind meghívta. Hogy pedig az urak multságát semmi se zavarja, kiadta szolgáltnak a parancsot, hogy idegen embert a kastélyba bocsátani egyik se merészkedjék.

A három király, miután a gyermek Jézus lábaihoz rakták ajándékaikat, Betlehemből gyalog szerrel haza indultak. Amint az erdőt elhagyják, feltűnik előttük a szegény falveska, melyben éjjeleztek és a falu végén a fényesen kivilágított kastély, melyből vig muzsika s énekhang hallatszik hozzájuk. Gáspár gunyos hangon mondja Boldizsárnak:

— Igazán kíváncsi volnék megtudni, hogyan használta fel ajándékodat a favágó és nem lett-e büszke gazdasága tudatában?

— Csak ez a kívánságod? Ezt ugyan könnyen megtudhatjuk.

Ezzel mindhárman koldusalakot öltenek és bekopognak a fényes kastély kapuján. Hát Uram, Istenem, egyszerre felnyílik az és három fenevad szelindek támad rájuk, míg gazdájuk az ablakból nevetve nézi a koldusok futását s vendégeivel jól mutat a szegény Boldizsár jajgatásán, kit az egyik kuvasz jól megharapott. Talán bizony még szét is tépik szegény királyokat, ha elbujniok nem sikerül.

— Megállj, favágó, majd adok neked! — fenyegetődzik Boldizsár.

Hirtelen felveszik királyi alakjukat, fejedelmi palástjuk a földet seprí, fejükön fényes korona ragyog. Ott terem egy szép hintó arabs lovakkal, arany kerékekkel, beleülnek a királyok s úgy hajtanak a kastély felé. A gazdag favágó éppen kinéz az ablakon s megismeri a királyokban éjjeli vendégeit. Lemegy a kapuhoz, hogy jólteveit fényesen fogadja s meghívja őket, pihenjenek meg nála.

De a Boldizsár jó kedvében van.

— Ugy, te kutyáidat uszítod a szegényekre, majd adok én neked?

Ezzel kivesz a zsebéből egy kis sipot, bele fúj és eltűnik a kastély, eltűnik a vendégsereg, a fény, a pompa, de ismét látható lesz a düledező gunyhó, benne rongyos ruhában a favágó, nejjével s öt éhes porontyával.

— Nem baj, — gondolja magában az ismét szegény favágó, — szerencsémre zsebemben van a tilinkóm, majd az megsegít. De hiába keresgél lyukas zsebeiben, a varázs-sip eltűnt a három királylyal együtt.

***

Ettől az időtől kezdve szokás a »Három királyok» napján sült kalácsból félre tenni egyet-egyét a szegényeknek. Ha valaha, úgy az idén van erre szükség, ha nem is a kalácsból, de a mindennapi kenyérből. Hull a hópihe és hulljon a szívekből a jótékonyágnak testté vált gondolata is. Hulljon örökké, szakadatlanul, mert szegények mindörökké lesznek a földön.

KIS-SZÉKELY PUSZTULÁSA.

— REGÉNY. —

Írta: **PÉTERFI TAMÁS.**

(Folytatás.)

De kézesök után nyomban megjegyezte, hogy észre vegye a nagyságos asszony is:

— Erre felé, amint látom, ritkaság számba megy a magyar.

— Örvendek, hogy magyar szót hallok az új malommestertől, — fogadta Bárdyné. Csak egyedül van?

— Három tagból áll a család, nagyságos asszo-

nyom. Izra fiam a nagyobb gyermek. Most huszon-négy éves.

— Milyen furesa neve van! — jegyezte meg az urnő.

— Székelyföldön igen gyakori. Van ott Izsák, Dávid, Efraim, Manassé, Benjamin és még az Isten tudja mennyiféle szent nevek az ó-testamentumból. De szép név az, nagyságos asszonyom. Én választottam neki. Tessék csak hallgatni: Balog Izra.

— Jól hangzik, — dicsérte az urnő.

— A leányom tizenhét éves mult. Eszternek hívják. Ez is furesa?

— Nem. Eszter néven több leányt ismerek.

— Pedig ezt a nevet is az ó-testamentumból kerestem ki, mint a fiamét.

— És a neje? — tudakolta Bárdyné.

— Két éve, hogy meghalt, — az Ur nyugasztalja meg pihenő porait. Csendes, jó asszony volt.

— Miért nem hozta magával a gyermekeit? — kérdezte az urnő. Itt vannak már?

— Itt vannak azok, kérem szépen, de az első paradés látogatást egymagamban akartam megtenni. Majd beszélhet a gyermekeimmel is, nagyságos asszonyom. Igen szigoruan rendben nevelt gyermekek mind a ketten.

— Beszélnek oláhul is?

— Nem. Csak madárnyelven tudnak a magyaron kívül.

— Hát az miféle esodabogár? — szólt közbe Bárdy Ákos ur, elmosolyodva a hallottakon.

— Csoda biz az, — hagyta rá a malommester, — de könnyű a megmagyarázása. Ugyanis nálunk Háromszéken különbözők a rangok. Ugy van az, kérem szépen, hogy a katona székely már nem jobbágy, hát attól külön tartja a társasága. De még a katona és katona között is nagy a különbség! A huszár székely, már tudniillik a lófő nem áll szóba a gyalogossal, ha házasságról van szó, mert rangján alul való és így tovább. A napszámos nép előtt mindig nem beszélhetünk nyíltan, mert olyan körülmények adódnak elő, hogy suttogni sem akarunk, de azt sem, hogy megértsék a róluk eső beszédet. Tehát madárnyelven szólunk ilyenkor és ezt a nép nem érti meg. (Folyt. köv.)

Képeinkhez.

Mikor a betyárok mulatnak. A régi világban volt, nem is ebben az újdonsült században esik meg az, hogy a szegénylegények mulatságát megzavarták a zsandárok. Régen elhaltak a szegénylegények, nincs akiről beszéljen a világ újabban, hát csak a régiekről, a híresekről maradt ránk a hagyomány. Képzletből rajzolta le a festő, de szépen etalálta. A betyárok ott mulatoznak. Szól a muzsika, isznak a legények, meg a szép leány sem hiányzik. Olyan busan zendül:

»Nincs cserepes tanyám, sem esüröm sem gulyám nincsen,
Köböl a nyoszolyám, nemkülömb a párnám nekem,
Sötét éjfé a pártolóm, zápor mossa a takaróm fehérre,
Mégis ezer pengő forint, kitűzve, a fejemre,
De az igaz betyár, nem kerül ám mindjárt kézre.«

Berohan az örnek állított pajtás. »Jönnék a zsandárok!!« kiáltja torka szakadtából. A többi tessék megnézni a képen. Micsoda zenebona támadt ott nyomban. A fegyveréhez kap valamennyije, de egynek mégis van annyi esze, hogy a rabolt drágaságokat felviszi a padlásra és elrejtí. Még egy esök a leány piros ajkára, aztán lóra kapva elrobognak a

betyárok, hogy még a zsandár golyója sem éri utól. Igy volt ez régen, mikor a betyárok mulattak.

Az akadály. Farsang vagyon, ez a ezigányok szüretelése. Minden napra vagy bál, vagy multság, vagy lakodalom. Egyik faluból a másikba hívják, hogy huzzák a talpalá valót. Nem csoda, ha az örökös dinum-dánumban belegabajodnak, addig isznak, míg az ujjokkal el nem érik, de még az utra is visznek egy-két üveggel. Attól részegednek meg hazáig. Már a kis erdőben az egyik az uton keresztül esik, de azért az üveget hűsögesen szorongatja a kezében. Az arra hajtó gazda lovai megbokrosodnak a szokatlan akadálytól és nem akarnak előre menni. Nincs más mód, mint leszállani és fölszedni az akadályt, akik valahogy tovább bándukolnak, hogy estére ott-hon legyenek a falujokba, mert náluk nélkül igazán nincs multság.

Talány.

Egy kis fejtörő.

Tabi Andrástól.

Egy király találkozott egy leánnyal és kérdezte: hány éves? A leány így felelt: 11, azaz tizenegy évet éltem, ha csupán vasárnapi napokat számítom. Kérdés: hány éves volt a leány.

A megfejtők között egy regénykötetet fogunk kisorsolni. Megfejtési határidő január hó 19.

A „Független Ujság” 1. számában közölt talány megfejtése:

»Háromszor is elindultam s elmentem...«

Helyesen fejtették meg: Vörös Janka, Béres Juliska, Némethi Ágnes, özv. Józsa Mártonné, László Endre, Antal Mihály, Turcsányi László, Balázs János, Zachár László.

A sorshuzásnál özv. Józsa Mártonné (Almás) neve jött ki elsőnek, kinek a kifizető jutalomdíj gyanánt Jókai Mór »A Rab-Rábi« című regényét küldöttük meg.

LEVELES-SZEKRÉNY.

P. Á. urnak, **Kis-Hegyes.** Levelét dr. Dömötör ügyvéd urhoz tettük át, akinek tanácsát legközelebb közölni fogjuk. Addig csak tessék nyugodtan lenni. Ha úgy járt el Ön, amint írta, akkor semmi baja sem lehet.

— **Hegedüs István** urnak. Eladás esetén a házberlet megszűnik, illetve felmondható a szokásos felmondási időre. Kivétel az, ha a bérleti szerződés a házra telekkönyvileg bekebelezett. Ebben az esetben a bérlet a birtokos változása esetén sem mondható fel. Ha a szerződés szerint az a 1/2 hold terület a bérlő használatára volt engedve, akkor joga volt azt feltörni. Ehhez csak akkor nem lenne joga, ha a szerződés kikötötte volna, hogy azt a földet a bérlő kerti célokra nem használhatja. Kérdés, van-e ily megszorítás a szerződésben.

— **Sipos Mihály** urnak. A legutolsó orosz-török háború 1878-ban volt. A diszkardot Ozman basa, a pleznai hős kapta.

— **Kohlheb Ádám** urnak. Ugy sejtjük, hogy azt a földet kisorsolták valamely vízszabályozási társulat céljaira. Ha ez így van, tudja meg Ön, véget ért-e már a kisorolási eljárás? Ha, mint előre látható, ez véget ért és Ön még sem jutott pénzéhez, akkor perelje be a társulatot a törvényszéknél. Önnek pénzét 10 évi kamatok kamatjával meg kell kapnia.

— **A népszámláló ügynök** levelét nem közölhetjük.

— **Kálmán diák.** Lyrái verseket csakis olyanokat közölhetünk, amelyek egészen népies irányúak.

— **K. Á.** urnak, **Sz. Demeter.** A budapesti kertészeti tanintézet őszzel kezdődik, a jövő ősziig tehát mit sem tehet. A fiut különben előképzettségénél fogva felveszik és esetleg kedvezményeket is nyer. Tessék figyelemmel kísénni a „Független Ujságot”, mi annak idején közölni fogjuk a kertészeti tanintézet pályázati felhívását. A Magyar Gazda Kincsesháza című művet a földmívelésügyi

miniszteriumnál lehet megrendelni egy levelező-lapon. — **Gazda Venczel** urnak. Persze, mi nem erre a szövetkezetre gondoltunk, amikor olyan kedvező értesítést adtunk. Most, hogy megértettük kérdését, magánlevélben adunk részletes választ. — **Fülöp I.** urnak. Az erdei bükköny szikes tajajokon nem természetű, ha csak az ilyen talaj előbb gipszesítés által meg nem javíttatik, a mi nem kis költségbe kerül. Egyes talajokon jól terem, de száraz takarmánynak fás volta miatt nem igen válik be. Bevermelve elég jó takarmányt szolgáltat. Magja azért olyan drága, mert keveset terem.

A „Független Ujság” szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA,

a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

Budapesti piaci árak.

Budapest, 1901. január 12-én.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők.) *Buza* 14'10—15'80 K. *Rozs* 13'20 K-tól 13'90 K-ig. *Árpa* 11'80 K-tól 11'80 K-ig, jobb minőségű 13'50 K-tól 14'50 K-ig. *Zab* 10'50 K. *Tengeri* 9'40 K. **Liszt** ára .00 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	24'50	23'50	22'50	21'30	20'90	19'50	18'30	15'20	11'20
Buzakorpa finom 8'60 K, durva 8'60 K.									
Egyéb magvak: <i>mák</i> 30—60 K 1 q., <i>bab</i> fehér nagyszemű 22—28 K, aprószemű 18—22 K, <i>tarka</i> 16—22 K, <i>lencse</i> 24—44 borsó héjas 28—36 K, <i>lóhere</i> 136—153 K, <i>lucerna</i> 88—96 K, <i>baltacim</i> 24—26 K.									
Takarmányvásár. Réti széna 360—560 fillér, muhar 480—520 fillér, zsupszalma 240—280 fillér, alomszalma 240—260 fillér.									
Juhvásár. Belföldi hizalt ürű 44—48 K.									
Sertésvásár. Elsőrendű 320—380 kg. nehéz 96—97 filér, 280—300 kg.-mos 95—96 fillér, öreg 300 kg.-on tuli 90—92 fillér, szerb 92—96 fillér.									

Marhavasár. Következő árak jegyeztettek: **Hizott magyar ökör** jobb minőségű 58—64—, középminőségű 52—58—, alárendelt minőségű magyar ökör 46—50—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 38—62'00, magyar tehén középminőségű 38—62'00, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 38—62'00, szerbiai ökör jobb minőségű 48—58—, kivitel —, középminőségű 40—48—, szerbiai bika 42—64—, szerbia bivaly 30—44—, kiv. 50— koronáig métermázsánként élősúlyban Élő borju 74—90 K.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfivásár. Tyuk páronként 2'10—3'60 K, csirke 1'20—1'60 K, kappan hizott 4'70 K.—6'00 K. Rucza 4'00—6'00 K. Lud hizott 11—14 K. Pulyka sovány 5—8 K.

Tojás alföldi 94—96 K, erdélyi 94—96 K, ládánként. Tea, tojás 100 drb 6'00—6'30 K.

Tejtermékek. Teavaj 2'60—3'20, tejföl 64—80 fillér literenként, főzővaj 2'00—2'20 K, tehénturó 48—64 fillér kg.-ként.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés K. 0'00—0'00 1 q 10'00—12'00 Petrezselyem 100 kötés 0'00—0'00, 1 q 10'—14'—, zeller 100 drb 4'00—8'00, karalábé 4'00—5'00, vöröshagyma 100 kötés 12'—14'—, 1 q 9'—10'—, foghagyma 30—50—, vörösrépa 100 drb 3'00—4'00, fehérrépa, fejeskáposzta 20—28—, kelkáposzta 100 drb 4'00—6'00, vöröskáposzta 20—28—, fejesaláta 4'00—5'00, kötött saláta 1'00—1'80, burgonya rózsa 1 q 6'00—7'00, sárga 6'00—7'00.

Mezőgazdák figyelmébe!

Elismert kitűnő hazai gyártmány!
1600 gőzcséplőkészlet üzemben!

CZIM:
ELSŐ MAGYAR
gazdasági gépgyár
RÉSZVÉNYTÁRSULAT,
BUDAPESTEN,
KÜLSŐ VÁCZI-UT 7. SZÁM.

Gőzcséplőkészletek

2 1/2, 3 1/2, 4, 4 1/2, 6, 8, 10, 12 lóerejűek.

MAGÁNJÁRÓK
(uti mozdonyok.)

Kérjük minden szakbavágó kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni, készséggel adunk kimerítő és felvilágosító választ.

Arjegyzék kívánatra díjmentesen küldetk.

== Hetedik évfolyam. ==

Egy magyar ember sem nélkülözheti a legolesőbb és legjobb
magyar heti ujságot, a

„FÜGGETLEN UJSÁG“

társadalmi és mezőgazdasági képes hetilapot,

a „Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének“

hivatalos közlönyét a magyar gazdák számára.

Felelős szerkesztő: **BUDAY BARNA**, az orsz. magyar gazdasági egyesület titkárja.

Földbirtokosok, bérlők, gazdatisztek, kisgazdák, iparosok és
magánzók egyaránt haszonnal és élvezettel olvashatják

a „*FÜGGETLEN UJSÁG*“-ot,

a magyar gazdaosztály igaz barátját.

Előfizetési ára: Egy évre 6 korona. Félévre 3 korona.

A „*Független Ujság*“ a magyar polgári osztály, kisgazdák, kisiparosok érdekeiért küzd, és a tisztességes munka megvédelméért s sürgeti. *Gazdasági cikkei* a folytonos tökéletesedésre adnak utmutatást, *szépirodalmi közleményei* a sziv nemesítésén, az elme szórakoztatásán kívül, a *valódi magyar nemzeti szellemnek és vallásos irányynak* istápolását és terjesztését tüzték ki feladatuknak.

A „*FÜGGETLEN UJSÁG*“-ot a legelső magyar írók írják.

Szépirodalmi részének munkatársai: *Bárony István, Gerley Szevér, Hegedüs András, Péterffy Tamás, Petrus Jenő, Pósa Lajos, Szilassy Cézár.* Lapunk *szövetkezeti és gazdasági részének munkatársai: Ágh Endre* író, *Balogh Elemér.* a «Hangya» vezérigazgatója, *Baly Kálmán*, urad. kasznár, *dr. Bernát István*, közgazdasági író, *Czajlik István*, földmives isk. igazgató, *Cserhádi Sándor*, gazdasági akad. tanár, *Hajdu István*, urad. kasznár, *Hosszu Albert*, földmiv. isk. tanár, *Hreblay Emil*, m. kir. állattenyésztési urad. kasznár, *Jankó Szilárd, Jeszenszky Pál*, orsz. magy. gazd. egyleti titkár, *Kerpely Kálmán*, gazd. tanintézeti tanár, *Löcherer Andor*, közgazd. író, *Monostori Károly*, állatorvosi akad. tanár, *Praznovszky Ágost*, urad. kasznár, *Rovara Frigyes*, urad. igazgató, *Rubinek Gyula*, országos magyar gazd. egyes. titkár, *K. Ruffy Pál*, uradalmi főtiszt, *Sporzon Pál*, gazdasági tanint. tanár, *Stanchich Béla*, az Országos Központi Hitelszövetkezet tisztviselője, *Szálender Gyula*, urad. építészeti intéző, *Szalay János*, m. kir. állattenyésztési felügyelő, *Szilassy Zoltán*, o. m. g. e. titkár, *Sztankovics János*, gazd. tanint. tanár, *Vasadi Balogh Lajos*, lelkesz, közg. író, *Wimmer Károly*, a „Borászati Lapok“ v. t. szerkesztője.

A „*Független Ujság*“ képeit a legelső magyar művészek készítik.

Levélsekrcényében minden kérdésre megbízhatóan és pontosan válaszol.

A „*Független Ujság*“ olcsóságával (egész évre 6 korona félévre 3 korona) főleg a szerényebb viszonyuak igényeinek felel meg, de a legkényesebb igényeket is kielégíti.

Előfizetési pénzek a kiadóhivatalba, (Bpest, IX., Üllői-ut 25. Köztelek) küldendők.

1899. évi forgalom: 26,480 bal.

Felhivjuk
a t. cz. gazdaközönség
 figyelmét
a budapesti
gyapju-aukcziókra

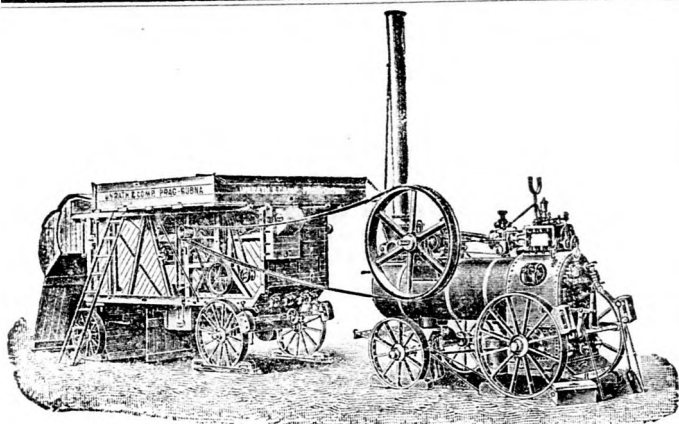
melyek az év folyamán több sorozatban, nevezetesen július és szeptember hónapokban tartatnak meg.

Az aukciókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” czimzett gyapjuküldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. s Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

UMRÁTH és TÁRSA

mezőgazdasági gépgyárosok,
 Budapest, V., Váci-körút 60. sz.

Kedvező árak és fizetési feltételek mellett szállítanak ki tüneményesen működő és több fontos újítással bíró

GŐZCSÉPLŐKÉSZLETEKET,
 valamint
KAZALÓZÓKAT

minden nagyságban, a legmesszebbmenő jótállással mellet.

Ugyanott egytetemes és többvasu ekék, boronák, hengerek, trieurók, vetőgépek, kaszáló- és aratógépek, lógereblyék, járgányos cséplőkészletek, rosták, kukoricza-morzsolók, szecskavágók, répavágók, darálók,

takarmányfőző- és füllesztő-készületek,

kút- és trágyalé-szivattyúk, szőlőszőlők és borsajtók stb. rendkívüli nagy választékban, a legjobb szerkezetben, olcsó árakon beszerezhetők.

Képes árjegyzék össze- gazdasági gépeki öi kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

==== Ipari mozgó-nyok 100 lóerőig. ====

MAGYARHON ELSŐ LEGNAGYOBB és LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE

BRAUSWETTER JÁNOS

ALAPÍT. SZEGEDEN 1847

CS. és KIR. KIZÁRÓLAGOSAN SZAB. KRONOMETER és MŰÓRAS FŐTALÁLÓJA. A REMONTOIR INGAÓRÁKNAK STB. STB. JAVÍTÁSOK 5-ÉVI JÓTÁLLÁS MELLETT.

ÓRÁK ÉKSZEREK
 10-ÉVI JÓTÁLLASSAL
 KÉSZPÉNZÉRT, VALAMINT,
RÉSZLETFIZETÉSRE

KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN

102308/II-1-900. szám.

Hirdetmény.

Egyéves méncsikók vásárlása.

Felhivom mindazon tenyésztőket, kiknek birtokában legalább is

4 jó származású, erős csontu, szabályos testalkatu, saját nevelésű egyéves méncsikó van s azokat az államnak eladni kívánják,

hogy ebbeli szándékukat, a helynek és utolsó postájának, a hol a csikók állanak, valamint a csikók származásának, magasságának, színének és árának pontos megjelölésével a magy. kir. földmívelésügyi miniszteriumhoz benyújtandó s 1 koronás bélyeggel ellátott írásbeli nyilatkozatban, legkésőbb

1901. évi február hó 1-éig

bejelenteni sziveskedjenek, mivel az ezután táridőn tul érkező bejelentések figyelembevételre nem fognak.

Budapest, 1900. december 21-én.

M. kir. földmívelésügyi miniszter.

Gőzekéket, Gőz-utihengereket

és

Gőz-utimozdonyokat

a legökéletesebb szerkezettel a legolcsóbb árak mellett szállít

John Fowler & Co.

Telefon 92-50. Budapest-Kelenföld, a vasútállomással szemben,

hol is épített új telepükön gőzeke szerkezeteiről tárlatot rendeztek be. Ugyanott teljesen berendezett tartalékrész raktárt és javítóműhelyt tartanak fenn.

Közlekedés vasuton és villamos vasuton.

Egyszerre megrendelve a 6 munka ára 8 kor.

Gazdáknak fontos! HREBLAY EMIL

állattenyésztési m. kir. felügyelő GÖDÖLLŐ.

MUNKÁI:

Baromfi hizlalás	1 kor. 50 fill.
Baromfi tenyésztésre vonatkozó tudnivalók	1 kor.
Tyuktenyésztés	2 kor.
Lud és kacsá tenyésztés	2 kor.
Pulyka tenyésztés	1 kor. 60 fill.
Baromfi és tojás értékesítő szervezetekről	1 kor. 60 fill.

Megrendelhetők a szerzőnél, legegyszerűbben a pénz előleges beküldése mellett.

Egyszerre megrendelve a 6 munka ára 8 kor.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Budapest, V., Mária Valéria-utca 10. szám (Thonet udvar)

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület

ugy is mint a

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége

erkölcsi támogatásával

ALAKULT: 1900.

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulása: 400,000 kor.

Alapítványok és üzletrészekben: 1,200,000 kor.

Összesen: 1,600,000 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen.

Az üzlet eredményében a biztosított tagok a díjarányában részesülnek.

Biztosítási ajánlatokat elfogad közvetlenül a központ vagy a képviselők közvetítésével és felvilágosítással és nyomtatványokkal minden irányban készséggel szolgál

az igazgatóság

Szuperfoszfátot, kénsvavas-kálit, kénsvavas-ammont,

Kovasavas-kálit, (dohánytrágyázásra)

Chilisa létromot, Kainitot,

40%-os kálitrágyasót

és egyéb műtrágyaféléket elismert kitűnő minőségben legolcsóbban szállít a

„HUNGÁRIA“

műtrágya, kénsvav és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.